

Проф. арх. Атанас Ковачев е член-кореспондент на Българската академия на науките (БАН) и учен с международно признание. Той е доктор на архитектурните науки и дългогодишен преподавател с принос в подготовката на стотици архитекти. Ръководител е на катедра „Архитектура и урбанистика“ във Варненския свободен университет „Черноризец Храбър“ и член на редица престижни чуждестранни академии.

Основател на архитектурно студио „Ковачев Архитекти“ ЕООД, което през 2015 г. печели националния конкурс на Столична община за „Устройствена концепция за Подробен устройствен план на м. парк „Борисова градина“. Носител на най-високото отличие на Съюза на архитектите в България – „Златен капитал“. Автор на множество монографии и научни трудове, които задават стандартите в българското градоустройство.

В професионалната си кариера арх. Ковачев е водеща фигура в опазването и развитието на паркови територии. Като ръководител на проектантския колектив на Подробен устройствен план (ПУП) на Борисовата градина, заедно с екипа си от изявени специалисти – ланд. арх. Станимир Шаламанов, ланд. арх. Мария Гуркова, ланд. арх. Вла-димир Маринов, геодезиста Златан Златанов – той последователно отстоява позицията за запазване на автентичния парков характер на обекта, ограничаване на автомобилното движение и строга регулация, която изключва презастрояването.

Да развием публичния характер и върнем някогашния блясък на емблематичния парк

Чл.-кор. на БАН проф. д.а.н. арх. Атанас Ковачев, с Вашия екип започвате работа по ПУП на Борисовата градина през 2016 г. Защо този процес продължава толкова дълго?

Работата по Проекта за Подробен устройствен план на парк „Борисова градина“ има вече дълга история, продължаваща второ десетилетие. Проектът е разработен след:

- подробно Задание за проектиране, прието с Решение № 417 на Столичния общински съвет (Протокол № 43 / 18.07.2013 г.),
- проведен Национален конкурс от Столична община (от тогавашното Направление „Архитектура и градоустройство“) за „Устройствена концепция за Подробен устройствен план на м. парк „Борисова градина“, завършил през 2025 г. с победител в конкурса – Архитектурно студио „Ковачев Архитекти“ ЕООД;
- сключен в последствие Договор № НАГ – 1374 / 08.01.2016 г. между Столична община и Архитектурно студио „Ковачев архитекти“ ЕООД.

Екипът, който имам честта да ръководя включва изявени специалисти – ланд. арх. Станимир Шаламанов, ланд. арх. Мария Гуркова, ланд. арх. Владимир Маринов, геодезиста Златан Златанов и др. През дългата си проектантска кариера съм работил с десетки, стотици проектанти от различни специалности. Аз ли умеех да привлека в моите екипи личности, или съдбата изпращаше таланти – не знам, но те всички бяха добри, много добри, и когато работихме денонощно, изпращайки залези и посрещайки изгреви, превръщайки делника в празник, и когато сядахме да споделим успеха.

Проектът на „Ковачев Архитекти“ ЕООД беше наречен през 2016 г., най-консервативния (това приемам за комплимент), по причина цялостния

подход на екипа към изработването на плана, а именно: най-щадящо отношение към парковата територия, с най-малка намеса, с липса на ново строителство в недвижимата културна ценност и охранныте му зони, и с идеята да защитим общественния характер на парка.

Паркът е разположен върху територия с площ от над 3430 декара (343 хектара) и е с общоградско значение. Днес Борисовата градина е един от символите на София с над 140 годишна история! И за първи път през този дълъг период са възлага и разработва чрез конкурс Подробен устройствен план на цялата територия на парка.

Конкретно на въпроса за дълго продължаващата работа по проекта на Подробен устройствен план бих отговорил: Проблемите са комплексни и включват:

- сложността на задачата;
- разполагане на много спортни обекти в един градски парк с основна функция – рекреация;
- преплитането на разнопосочни интереси при появата на много собственици през годините на дълго продължилия преход от планова икономика към пазарно стопанство;
- необходимостта от многократни обсъждания на проектната документация със специалисти, граждани и фирми;
- дългото съгласуване с държавни органи и институции по закон, както и с всички експлоатационни дружества;
- многобройни съвети на различни нива
- и много други действия доведоха до промени от конкурсния ни проект и забавиха с години приемането на плана.

Кой е най-големият проблем на парка?

Проблемите на парка са много, но ако трябва да отговаря само с една дума, ще маркирам собствеността – през годините на дълго продължилия преход след 1989 г. много терени са променили собствеността си и на практика в парка има всички видове собственост по Конституцията на страната – публична и частна държавна, публична и частна общинска и частна собственост. Един парк, представителната част на който е РЕЗЕРВАТ и има най-висока степен на защита у нас по Закона за защитените територии, както и охранныя му зона, трябва да бъде цялостно и изключително публична собственост.

В хода на подготовка на ПУП са получени над 5000 становища и проектът е претърпял много промени. С какво се подобри и с какво пострада планът лично според Вас за толкова много обсъждания, продължили толкова много години?

При многократните обсъждания на проекта постъпиха различни становища. Много от тях бяха копирани стотици пъти – имаше еднакви становища, мултиплицирани многократно. Много предложения бяха противоположни и взаимноизключващи се. Общинският експертен съвет по устройство на територията (ОЕСУТ) ги прецизираше и след многочасови обсъждания приемаше кои да се отразят в поредната редакция на плана.

За съжаление, мое и на екипа, част от интересните и с голям заряд предложения от Конкурсния ни проект отпаднаха. От това планът пострада.

Живея с надежда, че след приемането на плана, един ден ще се върнем и ще реализираме някои от тях. Убеден съм, че планът трябва да се приеме в най-скоро време в настоящата му редакция. Той ще бъде инструмент за управление на цялата територия на парка. След приемането му могат да започнат действия по отчуждаване или замяна на знакови терени в парка и възстановяване на публичната собственост на важни обекти – заслужават го жителите на нашата столица.

Каква е Вашата визия и мечта за Борисовата градина?

Моята визия е да запазим и развием публичния характер и върнем някогашния блясък на емблематичния за София и България парк. Мечтая много скоро хората да:
аплодират сцената на „Летния театър“;
плажуват на басейните на къпалня „Мария Луиза“;
почиват под сенките на старите дървета;
наблюдават „пъстрия“ поток от хора от различни възрасти за радост на всички нас.

Вярвам и ще работя за това – Софиянци и гости на столицата да посещават и се радват на един от най-хубавите паркове в България.

ФРАГМЕНТ ОТ ИДЕЙНИЯ ПРОЕКТ НА „КОВАЧЕВ АРХИТЕКТИ“ ЕООД, СПЕЧЕЛИЛ ПРЕЗ 2015 Г. КОНКУРСА ЗА УСТРОЙСТВЕНА КОНЦЕПЦИЯ ЗА ПОДРОБЕН УСТРОЙСТВЕН ПЛАН НА ПАРК „БОРИСОВА ГРАДИНА“

